

Силабус навчальної дисципліни
«Перша допомога при кризових станах здоров'я»

Спеціальність	Для спеціальностей факультету фізичної культури та спорту
Освітня програма	Для освітніх програм факультету фізичної культури та спорту
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	4 курс, 7–8 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 20 год.
	Практичні - 20 год.
	Самостійна робота - 80 год.
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Кафедра	Кафедра фізичної терапії та ерготерапії, аудиторія № 201 П, https://nupp.edu.ua/page/kafedra-fizichnoi-terapii-ta-yergoterapii.html
Викладач	Левков Анатолій Анатолійович, к. мед. н., доцент
Контактна інформація викладача	levkov.anatolij03@gmail.com
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	Аудиторія 201 П відповідно до графіку
<p>Мета навчальної дисципліни – у формуванні спеціальної (фахової) компетентності: надання домедичної допомоги дорослим та дітям при ситуаціях, що загрожують життю; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), працювати в команді, застосовувати знання у практичних, трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії, враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії, провадити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини, навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/д огляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та здоровому способу життя.</p>	
<p>Програмні результати навчання</p> <p>знати: порядок надання домедичної допомоги дорослим при раптовій зупинці кровообігу; дітям при раптовій зупинці кровообігу; при порушенні прохідності верхніх дихальних шляхів – обструкція стороннім тілом; постраждалим при масивній зовнішній кровотечі; постраждалим при підозрі на гострий мозковий інсульт; постраждалим при підозрі на гострий інфаркт міокарда; постраждалим при проникній травмі грудної клітки; постраждалим при тупій травмі грудної клітки; постраждалим при проникній травмі черевної порожнини; постраждалим при тупій травмі органів черевної порожнини;</p>	

постраждалим при підозрі на пошкодження хребта; постраждалим при підозрі на травму голови; постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок; допомоги постраждалим при травматичній ампутації; постраждалим при синдромі довготривалого здавлення; постраждалим при підозрі на шок; постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною; постраждалим при термічних опіках; постраждалим при загальному переохолодженні та/або відмороженні; постраждалим при судомах; постраждалим при пошкодженні очей;

вміти:

надавати домедичну допомогу дорослим при раптовій зупинці кровообігу; дітям при раптовій зупинці кровообігу; при порушенні прохідності верхніх дихальних шляхів – обструкція стороннім тілом; постраждалим при масивній зовнішній кровотечі; постраждалим при підозрі на гострий мозковий інсульт; постраждалим при підозрі на гострий інфаркт міокарда; постраждалим при проникній травмі грудної клітки; постраждалим при тупій травмі грудної клітки; постраждалим при проникній травмі черевної порожнини; постраждалим при тупій травмі органів черевної порожнини; постраждалим при підозрі на пошкодження хребта; постраждалим при підозрі на травму голови; постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок; допомоги постраждалим при травматичній ампутації; постраждалим при синдромі довготривалого здавлення; постраждалим при підозрі на шок; постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною; постраждалим при термічних опіках; постраждалим при загальному переохолодженні та/або відмороженні постраждалим при судомах; постраждалим при пошкодженні очей; постраждалим при тепловому ударі; постраждалим при ураженні електричним струмом або блискавкою; допомоги при утопленні; постраждалим при анафілаксії; постраждалим при гіпоглікемії; допомоги постраждалим з травмою.

Передумови для навчання

Передумовою вивчення навчальної дисципліни є знання, отримані в закладах середньої освіти.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ до першої допомоги. Значення та мета надання першої допомоги. Правові та етичні аспекти. Основні принципи безпеки для рятівника та потерпілого.

Тема 2. Оцінка стану потерпілого. Первинний та вторинний огляд. Визначення життєвих функцій (свідомість, дихання, кровообіг). Класифікація кризових станів за тяжкістю.

Тема 3. Серцево-легенева реанімація (BLS). Алгоритми дій при зупинці дихання та серця. Використання автоматичного зовнішнього дефібрилятора (AED).

Тема 4. Кровотечі та шоківі стани. Типи кровотеч і способи їх зупинки. Ознаки та класифікація шоку. Невідкладні дії при шоківих станах.

Тема 5. Травми та іммобілізація. Закриті та відкриті травми. Переломи, вивихи, розтягнення. Накладення шин, пов'язок, іммобілізація кінцівок.

Тема 6. Опіки, обмороження, термічні та хімічні ураження. Класифікація опіків та обморожень. Перша допомога при термічних, хімічних і електричних ураженнях. Запобігання ускладненням.

Тема 7. Дихальні розлади та асфіксія. Задуха, задуха стороннім тілом, інгаляційні травми. Методики звільнення дихальних шляхів (техніка Геймліха). Підтримка дихання до прибуття медиків.

Тема 8. Серцево-судинні та невідкладні стани. Інфаркт, інсульт, аритмії. Розпізнавання симптомів та екстрені дії. Контроль стану потерпілого до медичної допомоги.

Тема 9. Отруєння та кризові стани при алергії. Харчові, медикаментозні та хімічні отруєння. Анафілактичний шок: симптоми та дії. Використання аптечки екстреної допомоги.

Тема 10. Організація допомоги та відпрацювання комплексних ситуацій. Алгоритми дій у масових та складних ситуаціях. Координація з екстреними службами. Практичне комплексне відпрацювання всіх методів першої допомоги.

Сторінка курсу на платформі Moodle

<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7659>

Рекомендовані джерела:

1. **Махнюк В. М., Гудзенко А. В.** Домедична допомога в екстремальних ситуаціях : навч. посіб. – Київ : Медицина, 2021. – 312 с.
2. **Кравченко В. І., Гурін О. В.** Основи домедичної допомоги : навчальний посібник. – Київ : ВСВ «Медицина», 2020. – 256 с.
3. **Радченко О. М.** Домедична допомога при невідкладних станах : навч. посіб. – Київ : Алерта, 2022. – 280 с.
4. **Шевченко Т. І., Литвиненко О. П.** Невідкладні та кризові стани : алгоритми домедичної допомоги. – Київ : Медицина, 2023. – 240 с.
5. **Бадюк М. І. (ред.)** Тактична медицина та домедична допомога в умовах надзвичайних ситуацій. – Київ : УВМА, 2022. – 300 с.
6. **Григорович С. М.** Перша допомога постраждалим у надзвичайних ситуаціях : навч.-метод. посіб. – Львів : Новий Світ-2000, 2021. – 196 с.
7. **Скалецький Ю. М., Данилюк В. М.** Основи цивільного захисту та домедичної допомоги. – Київ : Освіта, 2020. – 224 с.
8. **Погребняк О. В.** Домедична допомога при травмах, кровотечах і шоківих станах. – Харків : Факт, 2024. – 208 с.
9. **Савчук І. М.** Психологічна перша допомога в кризових станах : навч. посіб. – Київ : Академвидав, 2022. – 180 с.

Система оцінювання результатів навчання:

За результатами поточного контролю протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимально 70 балів, за результатами підсумкового контролю 30 балів. Здобувач вищої освіти, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі.

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мак кількість балів
Виконання завдань на практичних заняттях	70
Диференційований залік	30
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно

60 – 63	Е	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	
Політика навчальної дисципліни		
<p>Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.</p> <p>Підготовка до практичних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Рішення практичних завдань повинно демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату.</p> <p>Присутність здобувачів вищої освіти на практичних і лекційних заняттях є обов'язковою. Пропущене заняття має бути відпрацьоване. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.</p>		
<p>Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7659</p>		

Силабус затверджено на засіданні кафедри
«Фізичної терапії та ерготерапії»
28 серпня 2025 р. Протокол № 1